

Linköpings skolmodell– Lärmiljö Linköping

för bästa framtida miljöer för lärande i gymnasieskola och vuxenutbildning.

Innehåll

Inledning	3
Linköpings skolmodell – Lärmiljö Linköping	3
Lejonfastigheters uppdrag gällande nämndens lokalförsörjning	4
Utvärdering.....	4
Kvalitetskriterier för utbildningslokaler inom Linköpings kommun.....	5
Program för Lärmiljö Linköping för gymnasieskola och vuxenutbildning	7
Inkludering	8
Flexibilitet	8
Samnyttjande.....	8
.....	9
Lokalkoncept/funktionsbeskrivningar.....	9

Inledning

Linköpings skolmodell – Lärmiljö Linköping

Lärmiljö Linköping är kommunens modell för utformning av dagens och framtidens utbildningslokaler. Lärmiljö Linköping bygger på nämndernas fastställda kvalitetskriterier för utbildningslokaler. Syftet är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunens alla elever oavsett vilken kommunal skola man går i. Lärmiljö Linköping ska tillämpas vid all ny-, om- och tillbyggnation.

Lärmiljö Linköping riktar sig till personal som på olika sätt arbetar med planering och byggnation av utbildningslokaler. Lärmiljö Linköping riktar sig även till skolledare och skolpersonal för kunskap kring utbildningslokalens förutsättningar och möjligheter.

Lärmiljö Linköping består av tre delar.

Del 1 beskriver kvalitetskriterier för utbildningslokaler beslutade av både barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden.

Del 2 innehåller programmet Lärmiljö Linköping som beskrivs med utgångspunkt i tre teman: Inkludering, Flexibilitet och Samnyttjande.

Del 3 innehåller funktionsbeskrivningar för skolans inre rum och lokaler samt funktioner för skolans utemiljö.

KVALITETSKRITERIER FÖR UTBILDNINGSLOKALER

Fastställs av nämnd

LÄRMILJÖ LINKÖPING

INKLUDERING - FLEXIBILITET- SAMNYTTJANDE

Övergripande om utformning och funktioner

Fastställs av utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Lokalkoncept/funktionsbeskrivningar

Fastställs av utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Lärnmiljö Linköping för gymnasieskola och vuxenutbildning har skapats av utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen (UAF) i samverkan med en referensgrupp bestående av enhetschefer samt tjänstepersoner från UAF. Ett fortsatt arbete med att revidera del 3, program för rumsfunktioner koncept, kommer att ske under 2021 i samband med arbetet med Lejonfastigheters utökade uppdrag.

Lejonfastigheters uppdrag gällande nämndens lokalförsörjning

Kommunstyrelsen gav under 2018 Lejonfastigheter ett utökat uppdrag att ta fram ett förslag för att samordna samtliga nämnders organisation och processer gällande lokalförsörjning.

Syftet med förändringen är de krav som finns på en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalförsörjning i Linköpings kommun. Syftet är också att Lejonfastigheter ska säkerställa att kommunens verksamheter erbjuds ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler och att det totala fastighetskapitalet utnyttjas på bästa sätt.

Under 2019 och 2020 togs det fram en ny organisation som tydliggjorde hur ansvar och mandat fördelas mellan nämnder och Lejonfastigheter. Linköpings skolmodell är ett viktigt bidrag för att förtydliga verksamhetens behov av ändamålsenliga lokaler.

En ny organisation för kommunens lokalförsörjning implementerades genom detta 2020-01-01.

Utvärdering

Utvärdering av Lärnmiljö Linköping kommer att ske efter framtagande och fortsatt utveckling av Lejonfastigheters uppdrag under 2021-2022.

Del 1

Kvalitetskriterier för utbildningslokaler inom Linköpings kommun

För beslut i Bildningsnämnden 2021-02-18

Kvalitetskriterierna för utbildningslokaler inom Linköpings kommun skall utgöra en grund för utformning av lokaler och utemiljöer vid all ny-, om- och tillbyggnad. Med utbildningslokaler avses alla former av lokaler för verksamheter inom bildningsnämndens ansvarsområde. Begreppet utbildningslokal omfattar också den direkta utemiljö som finns relaterad till respektive utbildningslokal.

Med utgångspunkt i nämndens kvalitetskriterier för utbildningslokaler fastställer utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen lärmiljöprogram, funktionsbeskrivningar och utemiljöprogram för att konkretisera utformning av undervisningslokaler i den fortsatta lokalplaneringsprocessen. Tillsammans skapar dessa dokument ett koncept för lokaler i lokalförsörjningsprocessen. Nämndens kvalitetskriterier och Linköpings skolmodell ska skapa likvärdiga förutsättningar och att kvalitetssäkra kommande beställningar av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt.

Styrdokument

Utbildningslokalernas utformning ska ta sin utgångspunkt i skollag, läroplaner, kursplaner och det kommunala verksamhetsuppdraget. Utbildningslokalerna ska utformas utifrån verksamhetens behov och ska vara anpassade för den typ av verksamhet som ska bedrivas i dem.

Kommunikation

Miljön ska skapa förutsättningar för möten, samtal, dialog och kommunikation samt stimulera till socialt samspel.

Flexibilitet

Lokalernas utformning och konstruktion ska möjliggöra ett flexibelt nyttjande både i ett kort- och ett långsiktigt perspektiv. Med detta avses:

- Generalitet – lokalerna ska ha generellt goda arkitektoniska kvaliteter som medger olika typer av användning, även uthyrning.
- Variation – lokalerna ska innehålla ett varierat utbud av rumstyper, rumsstorlekar och inredning/utrustning så att flexibilitet kan uppnås genom omflyttning inom huset.
- Ombyggbarhet – planlösning, byggnadsutformning och tekniska system ska planeras med sikte på att ombyggnader lätt ska kunna genomföras utan att kraven på funktion, hållbarhet och kvalitet åsidosätts.

Samnyttjande

Lokaler för utbildningsverksamhet ska så långt som möjligt även kunna nyttjas för såväl annan kommunal som icke-kommunal verksamhet. Möjlighet till samnyttjande av lokaler ska eftersträvas exempelvis inom skola och barnomsorg, ungdoms- och fritidsverksamhet, bibliotek mm. Samnyttjande kan i vissa fall begränsas på grund av specialverksamheter.

Estetik

Lokalerna ska vara estetiskt tilltalande. Ett arkitekturprogram för färg, form och material ska utarbetas. Programmet ska samrådats och förankrats med berörda instanser.

Trygghet/säkerhet

Lokalerna skall utformas ur ett trygghetsperspektiv, med god överblickbarhet så att det skapas balans mellan elevers individuella behov av studiero och deras säkerhet.

Miljö och teknik

Miljöhänsyn och långsiktig hållbarhet ska prägla lokalernas utformning, materialval och driftsegenskaper. Lokalerna ska utrustas med och förberedas för modern teknik. Lokalerna ska ha goda ljus, luft och ljudförhållanden.

Utemiljö

Lokalerna ska ha god kontakt med utemiljön, som ska vara utformad så att den möjliggör en god pedagogisk verksamhet.

Inkludering

Lokaler och utemiljöer ska möjliggöra inkludering av elever i behov av anpassningar eller särskilt stöd.

Del 2

Program för Lärmiljö Linköping för gymnasieskola och vuxenutbildning

Lärmiljö Linköping är en konkretisering av bildningsnämndens fastställda kvalitetskriterier för utbildningslokaler inom Linköpings kommun.

Programmet innefattar beskrivningar kring kvalitetskriteriernas samtliga områden med särskild vikt vid att skapa lokaler som följer kriterierna inkludering, flexibilitet och samnyttjande.

Kännetecknen för Linköpings kommunala skolor:

- alla skolans lokaler främjar ett varierat arbetssätt och lärande
- tydlig och välkomnande huvudentré med anslutande expedition
- utformning av skolans lokaler skapas med utgångspunkt i aktuell forskning för att bidra till en god lärmiljö för alla elever
- gemensamma utrymmen placerade för att främja god logistik
- en god ljudmiljö
- lokaler som främjar trygghet genom att minimera otrygga platser
- lokalerna är överblickbara för att skapa trygghet
- lokalerna ska med hjälp av materialval, ljud- och ljusmiljö och färgsättning bidra till en harmonisk arbetsmiljö.
- undervisningsrum av skiftande storlek för olika lärsituationer
- varierade ytor i skolan för aktivitet, reflektion och rekreation
- utomhusmiljöns utformning är en del av skolans lärmiljö och ger plats för undervisning och rekreation
- skolans lokaler är utformade så att de kan samnyttjas av lokalsamhället eller annan verksamhet

Inkludering

Skolbyggnaden är en symbolbyggnad som ska annonsera att skola och utbildning är viktigt. Det är en skola för alla.

Skolans lärmiljö ska utformas utifrån gällande materialval, ljudmiljö, färgsättning och med stor hänsyn till olika typer av funktionsvariationer. Skolans inne- och utemiljö ska i sin utformning skapa möjlighet till möten och minimera osäkra platser genom överblickbarhet, öppenhet och tydliga samband. Lokalernas uppdelning i olika undervisningslokaler och samband mellan dessa och skolans gemensamma delar är viktigt. Alla ytor ska planeras för att vara lärande miljöer, möjliga att användas för olika typer av undervisning och aktiviteter såsom rörelse, samling och rekreation. Överblickbarhet och transparens skapas genom öppenhet med hjälp av anpassad glasning i dörrar och väggartier eller andra liknande lösningar.

Flexibilitet

Hela byggnaden och skolans utemiljö utformas för att stimulera lärande, rekreation och möten. I skolan skapas ytor som möjliggör större samlingar för evenemang och undervisning. Lokalerna skapas för att vara flexibla över tid och för olika användningsmöjligheter.

Samnyttjande

Lokalerna utformas för att möjliggöra samnyttjande. Samnyttjande kan ske mellan de olika skolformerna såväl som av användare utanför skolan.

Skollokaler ska fungera för olika lärandeaktiviteter som exempelvis föreläsning, tysta enskilda studier, reflektion, grupparbete, praktiskt tillämpande, ”laborativt” arbete och sociala aktiviteter. Skolans lokaler och möblering av lokalerna blir sammantaget en del i den goda lärmiljön.

Skolans lokaler ska genom rätt disponering kunna användas av föreningar och privatpersoner när skolan inte nyttjar lokalen själv.

Samnyttjande kan begränsas i vissa lokaler där specialverksamheter finns.

Skolans utemiljö är en viktig del av lärmiljön och det bör finnas möjligheter till grönområden som skapar och inbjuder till rekreation under hela året.

Del 3

Lokalkoncept/funktionsbeskrivningar.

Del 3 innehåller funktionsbeskrivningar för skolans inre rum och lokaler samt funktioner för skolans utemiljö. Under 2021 kommer arbete med att ta fram alla dokument för koncept ske i samarbete Lejonfastigheter.
